

круши, отъ които ние днесъ се наслаждаваме. Наистина, и въ негово време въ градинитѣ се вѣдѣли крушови дървета, но броятъ на тѣхнитѣ сортове билъ малкъ и, най-важно, тѣхнитѣ плодове били дребни, корави и невкусни.

Но защо да отиваме толкова далечъ? — Презъ миналия вѣкъ живѣлъ въ Франция единъ ученъ, на име Бюфонъ. Дали му веднажъ хубави рисунки на цвѣтя, плодове и зеленчуци, които били развъждани 150 години преди него. Бюфонъ почналъ да ги сравнява съ цвѣтята, плодетѣ и зеленчуцитѣ, които били отглеждани въ негово време. Той узналъ, че:

1. Много сортове цвѣтя, плодове и зеленчуци отъ неговото време не сж били познати преди 150 години; появявали сж се по-късно.

2. Тѣзи сортове, които сществували 150 години преди него, сж били по-лоши; отпосле сж били облагородени.

3. Нѣкои стари сортове сж били изоставени — не били отглеждани вече презъ времето на Бюфона.

Бюфонъ е умрѣлъ преди 138 години. Ако той би могълъ да възкрѣсне и да види различнитѣ цвѣтя, плодове и зеленчуци, които днесъ се отглеждатъ, той би се смаялъ: толкова голѣма е тѣхната разновидностъ и толкова много сж облагородени по качество.

И така, въ старо време, преди много вѣкове, човѣкътъ е развъждалъ много по-малко породи домашни животни и много по-малко сортове облагородени растения, отколкото сега. Въ това отношение днешниятъ човѣкъ е много по-богатъ отъ своитѣ прадѣди.

Не е само това. Въ ония времена домашнитѣ животни и облагороденитѣ растения били много по-лоши отъ днешнитѣ. Старитѣ обитатели на Швейцария, които строели своитѣ прости жилища върху колове, побити въ езерата, развъждали разни сортове пшеница, ечмикъ, овесъ, леща, грахъ и фасулъ; но всичкитѣ тия растения били значително по-дребни и по-лоши отъ сортоветѣ, които днешниятъ човѣкъ отглежда.

*

Какъ сж живѣли старитѣ гърци и римляни и съ какво се занимавали, не е мжно да научимъ. За живота на тѣзи народи ни разказватъ стари лѣтописи и книги, запазени до наше време: по тѣхъ ученитѣ изучаватъ живота, стопанскитѣ поредки, нравитѣ и обичаитѣ на старитѣ гърци и римляни. Но пита се: какъ ученитѣ узнаватъ за живота на хората отъ ония престари времена,